

Гук О.В.

*кандидат економічних наук, доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ*

Грозовська А.С.

*студент факультету менеджменту та маркетингу
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», м. Київ*

ТЕХНІЧНЕ ПЕРЕОСНАЩЕННЯ, ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Метою статті є дослідження процесу технічного переоснащення, як основи інноваційної стратегії підприємства. Для досягнення даної мети було використано метод оцінки інноваційної активності підприємства. За основу було взято підприємство ТОВ «Компанія Субос». Дослідження показало, що технічне переоснащення є важливим аспектом інноваційної стратегії підприємства, адже оновлення основних технічних фондів дає змогу підвищити конкурентоспроможність підприємства, модернізувати виробництво, зробити його більш сучасним. Дане оновлення має різні форми втілення та кількість залучених коштів, тому підходить майже для будь-яких виробничих підприємств, що працюють в умовах сучасних ринкових відносин. Метод оцінки інноваційної активності підприємства дав змогу виявити найбільш вдалий варіант інноваційної стратегії для обраного підприємства, ним виявилась оборонна стратегія, що може бути здійснена шляхом малого технічного переоснащення. Враховуючи те, що підприємство займається виготовленням та продажем питної води, було запропоновано встановити інноваційне обладнання, а саме – ліктестер. Він дасть змогу покращити та пришвидшити процес виробництва продукції.

Ключові слова: технічне переоснащення, інноваційна активність, стратегія, підприємство, інновації.

Гук О.В.

Грозовская А.С.

ТЕХНИЧЕСКОЕ ПЕРЕОСНАЩЕНИЕ, КАК ОСНОВА ИННОВАЦИОННОЙ СТРАТЕГИИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. Целью статьи является исследование процесса технического перевооружения, как основы инновационной стратегии предприятия. Для достижения данной цели был использован метод оценки инновационной активности предприятия. За основу было взято предприятие ООО «Компания Субос». Исследование показало, что техническое переоснащение является важным аспектом инновационной стратегии предприятия, ведь обновление основных технических фондов позволяет повысить конкурентоспособность предприятия, модернизировать производство, сделать его более современным. Данное обновление имеет различные формы воплощения и количество привлеченных средств, поэтому подходит почти для любых производственных предприятий, работающих в условиях современных рыночных отношений. Метод оценки инновационной активности предприятия позволил выявить наиболее удачный вариант инновационной стратегии для выбранного предприятия, им оказалась оборонная стратегия, которая может быть осуществлена путем малого технического переоснащения. Учитывая, что предприятие занимается изготовлением и продажей питьевой воды, было предложено установить инновационное оборудование, а именно - ликтестер. Он позволит улучшить и ускорить процесс производства продукции.

Ключевые слова: техническое переоснащение, инновационная активность, стратегия, предприятие, инновации.

Guk Olga
Grozovska Ann

TECHNICAL RE-EQUIPMENT, AS A BASIS FOR INNOVATIVE OF STRATEGY OF ENTERPRISE

Annotation. The purpose of the article is to study the process of technical re-equipment as the basis of the company's innovation strategy. To achieve this goal, we used the method of evaluating innovation activity of enterprise. For the basis was taken by the company LLC "Company Subos". The study showed that technical re-equipment is an important aspect of the company's innovation strategy, as it is renewed from the basic technical means of making it possible to increase the competitiveness of the enterprise. This update has different forms of implementation and the amount of funds raised, so it is suitable for almost any manufacturing enterprise operating in today's market economy. The method of evaluating the innovative business of the enterprise made it possible to identify the smallest scale technical re-equipment. It was offered to install innovative equipment, namely, a leak tester. It will improve and speed up the production process.

Keywords: technical re-equipment, innovative activity, strategy, enterprise, innovations.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Технічне переоснащення набуває все більшої актуальності для виробництв в умовах сучасної ринкової економіки. Конкуренція на ринку з кожним роком стає більш жорсткішою і вимагає від виробника зміцнення своїх позицій у різних аспектах. Зокрема, важливим моментом є технічне переоснащення підприємства. Саме воно дає змогу пришвидшити процес, зменшити витрати та покращити якість продукції. Покращена якість дає підприємству можливість збільшити попит на свою продукцію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику необхідності впровадження технічного переоснащення досліджували наступні вчені: О.П. Єлець,

С.Л. Рибченко, О.І. Амоша, В.П.Александрова, В.М. Гончаров, О.П. Градов, М. В. Костромський, Б.М. Гринчель, В.М. Гриньова, М.А. Віленський, А.М. Золотарьов, М.О. Кизим та інші.

Єлець О.П. та Рибченко С.Л. у своїй роботі виявили, що «Технічне переоснащення і реконструкція виробництва втілюють поняття відшкодування, заміну і в цілому оновлення основних фондів, відображаючи один і той же процес введення в дію нових засобів праці, більш прогресивних у технічному і більш ефективних у економічному відношенні, натомість виведених з виробництва застарілих» [2].

Технічне переоснащення - сукупність заходів, який здійснюються за відсутності розширення виробництва, що направлені на підвищення технічного та економічного рівня деяких виробництв, цехів на основі впровадження новітніх технологій, обладнання, автоматизації виробництва, оновлення та заміни застарілого обладнання з метою підвищення ефективності виробничого процесу, покращення виробничих потужностей, розширення асортименту та покращення якості продукції, що в свою чергу підвищить продуктивності праці, зниження кількості використаних матеріалів і собівартості продукції, економії ресурсів [6].

Залежно від масштабів оновлення активної частини основних виробничих фондів можуть бути виділені три види технічного переоснащення виробництва:

Технічне переоснащення можна класифікувати за різними ознаками, зокрема залежно від масштабів оновлення активної частини основних засобів розрізняють наступні види:

1. Мале технічне переоснащення - модернізація існуючої техніки, заміна невеликої частини застарілого обладнання, впровадження у виробництво невеликої кількості нового обладнання.

2. Середнє технічне переоснащення – удосконалення процесу виробництва, зокрема його атоматизація, впровадження прогресивного обладнання, заміна групи фізично і морально застарілого обладнання.

3. Повне технічне переоснащення - оновлення основної частини парку обладнання, через високий фізичний і моральний знос обладнання або перехід на принципово нову технологію виготовлення продукції [4].

На сучасному етапі трансформації суспільного виробництва об'єктивно наявні відповідні тенденції поступального розвитку техніко-технологічної бази підприємств виробничої сфери. Визначальними з них є:

- 1) впровадження інновацій в наукомісткі сфери виробництва та фундаментальність втілюваних знань;
- 2) застосування сучасних інформаційних технологій для оновлення застарілого устаткування;
- 3) зміцнення техніко-технологічної бази на підприємстві;
- 4) забезпечення технічної цілісності засобів праці;
- 5) впровадження автоматизації технічних засобів та виробництва в цілому, зменшення серійності [3].

Обране підприємство ТОВ «Компанія Субос» з 1998 року спеціалізується на виробництві та доставці питної води ТМ Еталон. За параметрами якості, сервісу і завдяки унікальності та широкому асортименту продукції, компанія займає одне з провідних місць на українському ринку питної води. Основним напрямком діяльності підприємства є виробництво та реалізація негазованої бутильованої води. Споживачі продукції підприємства — населення м. Києві та області [8].

Працюючи на ринку бутильованої вже понад 17 років, компанія дотримується незмінних принципів:

- орієнтація на споживача;
- висока якість;
- професіоналізм;
- інновації.

Проектна потужність підприємства — 1 млн. літрів за місяць. Фактична потужність у лютому 2016 році — 978 тис. літрів.

Технічне переоснащення є важливим аспектом інноваційної стратегії підприємства, оновлення основних технічних фондів дає змогу модернізувати

виробництво, зробити його більш сучасним. Дане оновлення має різні форми втілення та кількість залучених коштів, тому підходить майже для будь-яких виробничих підприємств, що працюють в умовах сучасних ринкових відносин.

Оновлення технічної бази є частиною оборонної інноваційної стратегії яка полягає у тому, що компанія спрямовує свої дії на те, щоб утримувати конкурентне становище підприємства на вже наявних ринках. Такої стратегії слід дотримуватися якщо фірма не готова до великих ризиків. Особливістю стратегії є те що компанія тримається позаду лідерів, але не втрачає своїх позицій [5]. Сутність оборонної стратегії залежить від рівня інноваційної активності фірми (таблиця 1).

Таблиця 1

Показники інноваційної активності підприємства

Показник	Формула розрахунку	Відповідність результату стратегії	Характеристика
1	2	3	4
Коефіцієнт забезпечення інтелектуальною власністю (K_{ic})	$K_{ic} = \frac{B_i}{A_{na}}$, де B_i – інтелектуальна власність; A_{na} – поза оборотні активи.	$K_{ic} \leq 0,09$ 0,04 оборонна стратегія	Визначає наявність у підприємства інтелектуальної власності, прав на неї
Коефіцієнт персоналу, зайнятого в НДДКР (K_{np})	$K_{np} = \frac{П_n}{Ч_n}$, де $П_n$ – число зайнятих в НДДКР; $Ч_n$ – середня число працівників	$K_{np} \leq 0,19$ 0,13 – оборонна стратегія	Характеризує професійно кадровий склад підприємства
Коефіцієнт власності, призначеної для НДДКР (K_{nv})	$K_{nv} = \frac{O_{dn}}{O_{vn}}$, де O_{dn} – вартість дослід. обладнання, грн. O_{vn} – вартість виробничого обладнання, грн.	$K_{nv} \leq 0,24$ 0,10 – оборонна стратегія	Характеризує частку власності експериментального та дослідницького призначення

1	2	3	4
Коефіцієнт освоєння нової техніки (K_{om})	$K_{om} = \frac{O\Phi_n}{O\Phi_{cp}},$ де $O\Phi_n$ – вартість нових основних фондів, грн. $O\Phi_{cp}$ – середньорічна вартість основних фондів, грн.	$K_{om} \leq 0,34$ 0,32 – оборонна стратегія	Відображає спроможність підприємства до освоєння нового обладнання
Коефіцієнт впровадження нової продукції (K_{en})	$K_{en} = \frac{BP_{nn}}{BP_{zag}},$ де BP_{nn} – виручка від продажу нової продукції, грн.; BP_{zag} – загальна виручка від продажу всієї продукції, грн.	$K_{en} \leq 0,44$ 0,30 – оборонна стратегія	Характеризує спроможність підприємства впровадження інноваційної продукції
Коефіцієнт інноваційного зростання (K_{iz})	$K_{iz} = \frac{I_{dn}}{I_{zag}},$ де I_{dn} – вартість НДДКР інвестиційних проектів, грн.; I_{zag} – загальна вартість інших інвестиційних витрат, грн.	$K_{om} \leq 0,34$ 0,25 – оборонна стратегія	Відображає частину коштів, яку підприємство виділяє на дослідження з розробки технологій, в загальному обсязі цих інвестицій

Складено на основі [9]

На основі даних табл. 1 було проведено оцінку інноваційної активності підприємства. Проаналізувавши всі показники можна стверджувати що ТОВ «Компанія Субос» має низьку інноваційну активність, саме тому найкращим варіантом для фірми буде використання оборонної стратегії через оновлення технологічної бази.

Оборонна стратегія допомагає утримувати конкурентні позиції на ринках що вже освоєні підприємством. Характерною особливістю даної стратегії є знаходження оптимального значення таких показників - «витрати — результат» в процесі інноваційної діяльності. Головна мета оборонної стратегії через технічне переоснащення є вчасна реакція фірми на дії конкурентних компаній та аналіз технічних новинок у галузі діяльності підприємства [1].

Так як обране підприємство відноситься до малого бізнесу і має обмежені фінанси, доцільно здійснити мале технічне переоснащення як основу інноваційної стратегії підприємства. Одним з головних інноваційних рішень на ТОВ «Компанія Субос» було прийнято здійснити закупку високо-технологічного обладнання для перевірки цілісності тари - ліктестера.

Ліктестер (Leak tester) служить для тестування пластикових пляшок і каністр вироблених на видувному обладнанні:

- 1) Пристрій на коліщатках, тому можна пересувати по цеху.
- 2) Конвеєр виготовлений з алюмінієвого профілю.
- 3) Висоту конвеєра можна налаштовувати вручну.
- 4) Для тестів використовується повітря під тиском.
- 5) Операційна панель легка в розумінні.

Машина для перевірки герметичності заповнених пляшок використовується для безперервного неруйнівного контролю цілісності контейнера. Він виконує процес перевірки герметичності, в безперервному режимі за допомогою тестування під вакуумом, бутлів, що встановлені та проходять по конвеєру. Машина комплектується пневматичним ущільненням, яке закривається навколо горловини бутля. Після перевірки на герметичність пляшки автоматично вивантажуються з області тестування і управління ними здійснюється відповідно до результату [7].

Висновок. Проведене дослідження дає можливість зробити висновок, що дана проблема важлива для нашого часу. Це зумовлено тим, що науково-технічний процес не стоїть на місці, інновації в сфері технологічного обладнання не закінчуються і з кожним роком процес їх створення прискорюється. Саме тому підприємства повинні постійно оновлювати технічно-виробничу базу для підвищення конкурентоспроможності фірми.

Література

1. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: Навч. Посіб. / Л.Є. Довгань, Ю.В. Каракай, Л.П. Артеменко. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
2. Єлець О.П. Роль технічного переоснащення в діяльності підприємства / О.П. Єлець, С.Л. Рибченко // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії - 2014 р. - № 8. – 64 с.
3. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.С. Іванілов — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 728 с.
4. Ляшенко О. Методика техніко–економічного обґрунтування інвестиційних проектів реконструкції і технічного переоснащення та її вдосконалення / О. Ляшенко // Банківська справа. – 2007. – № 2. – С. 52–60.
5. Менеджмент організацій :підручник /за заг. ред. Л.І. Федулової. К. : Либідь, 2003. – 448 с.
6. Наказ від 06.09.2010р. № 270 «Про затвердження Інструкції з надання фінансової допомоги на поворотній і безповоротній основі та цільової позики за рахунок сум адміністративно-господарських санкцій та пені, що надходять до державного бюджету за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0954-10>
7. Офіційний сайт електронного видання Life Science Connect [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pharmaceuticalonline.com/doc/leak-testing-machine-filled-bottles-0001>
8. Офіційний сайт ТОВ «Компанія Субос» [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://subos.com.ua/>
9. Трифилова А.А. Оценка эффективности инновационного развития предприятия / А.А. Трифилова. – М.: Финансы и статистика, 2005.– 304 с.